VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXV. évfolyam
7635. szám

4 oldal,
30 bani

Péntek,
1969.
október 3.

LAPUNK TARTALMÁBÓL:

Gazdasági kérdések — III. oldal

Corneliu Mănescu elvtárs felszólalása az ENSZ-közgyűlés ülésszakán — IV. oldal

ALEXANDRU MOGHIOROŞ ELVTÁRS TEMETÉSE

Október 2-án, csütörtökön eltemették Alexandru Moghioroş elvtársat, a párt és az állam kiváló aktivistáját, a romániai forradalmi munkásmozgalom régi harcosát, a szocializmus ügye, a haza erősítése és haladása odaadó harcosát. A központi intézmények, a nagy ipari és mezőgazdasági egységek félárbócra ereszették a Román Kommunista Párt zászlaját és Románia Szocialista Köztársaság állami lobogóját.

A fővárosi dolgozók ezen a napon mélységes fájdalommal kisérték utolsó utjára Alexandru Moghioroş elvtársat, a nép hűséges fiát, a rettenthetetlen kommunista harcost, aki egész életét a dolgozók magasztos szabadságés haladáseszményeinek szolgálatába állította.

Délelőtt a bukarestiek ezrei mentek el a Nagy Nemzetgyülés Palotájába, Alexandru Moghioroş elvtárs ravatalához, hogy bucsut vegyenek attól, aki hosszu ideig a Román Kommunista Párt Politbürójának, majd Végrehajtó Bizottságának tagjaként és a Központi Bizottság titkáraként, Románia Szocialista Köztársasag Minisztertanácsának első alelnökeként értékesen hozzájárult a népi forradalom győzelméhez, a szocializmus épitésére, szocialista államunk erősitésére irányuló pártpolitika kidolgozásához és megvalósításához, s következetesen küzdött pártunk marxista-leninista nemzetiségi politikájának megvalósitásáért. A gyászinduló hangjai mellett az emberek egész délelőtt hosszu sorokban vonulnak el a ravatal előtt. Néma csendben, szomoruan állnak meg néhány pillanatra a ravatal előtt központi intézmények és társadalmi szervezetek képviselői, párt- és állami aktivisták, a párt régi harcosai, akik a kommunista Alexandru Moghioroş harcostársai voltak még az illegalitás éveiben, tábornokok és törzstisztek, bukaresti vállalatok és intézmények dolgozói.

A Nagy Nemzetgyülés Palotájának előcsarnokát fekete lepel boritja. A középén függ Alexandru Moghioroş gyászkeretes arcképe, gyászfátyolos vörös és háromszinü zászlók között. A ravatal mellett fegyveres erőink tisztjei állnak őrt. Vörös bársonypárnákon helyezték el Románia Szocialista Köztársaság érdemrendjeit és érdemérmeit, amelyekkel a nép és a haza iránti határtalan hüségéért, a pártunk ügyének győzelméhez való értékes hozzájárulásáért tüntették ki Alexandru Moghioroşt.

A ravatal mellett helyezték el az elhunyt iránti hódolat jeléül hozott virágkoszorukat. Virágkoszorukat helyeztek el a Román Kommunista Párt Központi Bizottsága, az Államtanács és a Minisztertanács, a Volt Antifasiszta Foglyok Romániai Bizottsága, a Mezőgazdasági Termelőszövetkezetek Országos Szövetsége, a Magyar Nemzetiségü Dolgozók Tanácsa, a Mezőgazdasági Főtanács, a Romániai Szakszervezetek Általános Szövetségének Központi Tanácsa, a Kommunista Ifjusági Szövetség Központi Bizottsága és a Romániai Diákegyesületek Szövetségének Tanácsa, az Országos Nőtanács, az RKP Bukarest Municipiumi Bizottsága és a Municipiumi Néptanács, az RKP Szalonta városi bizottsága és a városi néptanács, egyes minisztériumok, központi intézmények és nagy bukaresti vállalatok és szocialista mezőgazdasági egységek, az elhunyt családja részéről.

Egymást követve állnak őrséget az RKP KB, az Államtanács, a Minisztertanács és a Szocialista Egységfront Országos Tanácsának tagjai, a párt és országunk munkásmozgalmának régi harcosai, párt- és állami aktivisták és társadalmi szervezetek aktivistái, központi intézmények képviselői, tábornokok és törzstisztek.

A nagyrabecsülés jeléül Alexandru Moghioroş hosszas forradalmi tevékenysége iránt, a szocializmus ügyét szolgáló odaadása iránt, a mélységes tisztelet jeléül, amellyel a párt, az egész nép adózik emlékének, az utolsó őrségekben Nicolae Ceauşescu, Ion Gheorghe Maurer, Paul Niculescu-Mizil, Gheorghe Pană, Gheorghe Rădulescu, Virgil Trofin, Ilie Verdeţ, Maxim Berghianu, Florian Dănălache, Constantin Drăgan, Emil Drăgănescu, Fazekas János, Petre Lupu, Manea Mănescu, Leonte Răutu, Gheorghe Stoica, Vasile Vîlcu, Ştefan Voitec, Iosif Banc, Petre Blajovici, Gere Mihály, Ion Iliescu, Vasile Patilineţ elvtársak vesznek részt.

A párt és az állam vezetői részvétüket nyilvánitják az elhunyt családtagjainak.

A gyászgyűlés

Délután három óra. Magas rangu tisztek vállukra veszik és a Nagy Nemzetgyülés Palotája előtti téren felállitott ravatalra helyezik Alexandru Moghioroş elvtárs koporsóját, amelyet a párt és a haza zászlói boritanak be. Felhangzanak a gyászinduló komor akkordjai. A katonai őrség meghajtja gyászfátyolos zászlaját. A gyászgyülés ezer meg ezer részvevője mélységes szomorusággal hajt fejet.

Az emelvényen helyet foglalnak a párt- és államvezetők és az elhunyt családjának tagjai, régi párttagok, központi intézmények és társadalmi szervezetek vezetői.

A gyászgyülést Virgil Cazacu elvtárs, az RKP KB tagja, az RKP Bukarest municipiumi bizottságának titkára nyitotta meg.

Alexandru Moghioroş elvtárs hosszas tevékenységét, a munkásmozgalomban, a kapitalista kizsákmányolás ellen, a társadalmi és nemzeti szabadságért, a szocializmus épitéséért és az ország haladásáért vivott harcban szerzett rendkivüli érdemeit Constantin Pirvulescu elvtárs, az RKP Központi Reviziós Bizottságának tagja, Fazekas János elvtárs, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának tagja, a Minisztertanács alelnöke és Virgil Trofin elvtárs, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja, a KB titkára méltatta.

A gyászgyülés után az elhunyt koporsóját ágyutalpra helyezték. A gyászinduló hangjai mellett megindul a gyászmenet. Az élen az elhunyt gyászkeretes arcképét viszik. Magas rangu tisztek vörös bársony párnákon viszik azokat az érdemrendeket és érdemérmeket amelyeket tevékenysége során adományoztak Alexandru Moghioroş elvtársnak.

Az ágyutalp mögött a gyászoló család halad.

Nicolae Ceauşescu, Ion Gheorghe Maurer elvtársak és a többi párt- és államvezetők elkisérik utolsó utjára Alexandru Moghioroş elvtársat.

A gyászmenet katonai diszőrség és sok ezer bukaresti lakos kiséretében a Nép és a Haza Szabadságáért, a Szocializmusért Vivott Harc Hőseinek Emlékművéhez vonul. Az utakon végig számosan csatlakoznak a menethez. Valamennyiük arca tükrözi azt a fájdalmat, amelyet egész népünk érez Alexandru Moghioroş elvtárs elhunyta miatt. A haza és a nép, a szocializmus önfeláldozó szolgálata, harca, amelyet pártunk elszánt katonájaként vivott az összes dolgozók testvéri egységéért, tekintet nélkül nemzetiségükre, ragyogó példát jelent az összes kommunisták, az összes dolgozók számára, a Román Kommunista Párt politikája valóra váltása magasztos céljai beteljesülésének szentelt tevékenységükben.

Az emberek szomoruan nézik a szivfájditó gyászmenetet. Alexandru Moghioroş emléke örökre megmarad a dolgozók, az egész nép szivében, a népében, amelynek hűséges fia volt. A Libertăţii parkban ismét magas rangu tisztek viszik a koporsót az emlékmü előtti térségig, ahol katonai diszőrség tiszteleg.

Felhangzik a munkásosztály magasztos harci himnusza az Internacionálé. A koporsót elhelyezik az emlékmü félkörének egyik kriptájában, miközben 12 ágyulövés dördül el az Alexandru Moghioroş elvtárs iránti tisztelet jeléül.

A kripta előtt a párt- és államvezetők és az összes jelenlévők egy percnyi csenddel adóznak az elhunyt emlékének.

A kripta fekete gránitlapjára a következő szavakat vésték: **Alexandru St. Moghioroş, 23. X. 1911—1. X. 1969.**

(Folytatása a II. oldalon)

VIRGIL TROFIN ELVTÁRS BESZÉDE

Elvtársak és elvtársnők!

Pártunkat és népünket mélységes fájdalom hatja át; egy sulyos és könyörtelen betegség elragadott körünkből egy nagyra becsült munka- és harcostársat, pártunk és népünk egyik hűséges fiát, a szocializmus ügyének romániai lelkes harcosát — Alexandru Moghioroşt. Olyan embert veszitettünk el, akinek az élete ragyogó példája a népünket átható szabadság, társadalmi igazság- és haladáseszmények odaadó szolgálatának. Örökre bucsut veszünk a harcosok egyikétől, akiket kommunista pártunk formált és nevelt, még az illegalitás sötét éveiben, a munkásosztály és a dolgozók ügye, a haza függetlensége és boldogsága, a szocializmus és a kommunizmus ügye iránti határtalan odaadás szellemében.

Alexandru Moghioroş, a Román Kommunista Párt katonájaként fiatal korától kezdve bátran harcolt a burzsoá-földesuri kizsákmányolás és elnyomás ellen, elszántan elviselte a börtönöket, szembeszállt az üldözéssel, amelyet az uralkodó osztályok inditottak a kommunisták, a forradalmár harcosok ellen. Egész tevékenységét erőteljesen áthatotta a nép olthatatlan szeretete, a haza iránti szeretet, amelyben született és élt. Alexandru Moghioroş élete, munkája és harca beszédesen kifejezésre juttatja a román és magyar dolgozók tartós testvériségét, megbonthatatlan szolidaritását a kizsákmányolók uralmának megdöntéséért, az államhatalom kivivásáért, a szocializmus hazánkban való felépitéséért vivott nagy társadalmi csatákban.

A haza felszabadulása után Alexandru Moghioroş, aki kommunista lelkesedéssel és szenvedéllyel dolgozott, a rábizott felelősségteljes funkciókban, jelentősen hozzájárult pártunk és államunk egész tevékenységéhez, magasrendü önfeláldozást és odaadást tanusitva az uj, szocialista Románia megteremtésének magasztos ügye iránt. Cselekvően részt vett pártunk összes nagy akcióiban — a szocialista iparositás müvének megszervezésében és vezetésében, a mezőgazdaság szövetkezetesitése és a román falu felemelése komplex akciójának sikeres lebonyolitásában, az egész nép harcában a gazdaság, a tudomány és a kultura fejlesztéséért, a szocializmus megteremtéséért.

Alexandru Moghioroş kitartóan harcolt a román nép és az együttélő nemzetiségek barátságának és testvériségének szüntelen erősitésére, a közös haza — Románia Szocialista Köztársaság — haladásáért és felvirágoztatásáért folytatott harcukban és munkájukban való egységük tartós megszilárditására irányuló pártpolitika valóra váltásáért. Hozzájárult pártunk és államunk arra irányuló politikájának megvalósitásához, hogy szüntelenül fejlesszük a szocialista országokkal való barátságot és együttműködést, erősitsük a szolidaritást a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom összes alakulataival.

Mindazok, akik közelebbről, mindennapi munkájában ismerték Alexandru Moghioroşt, tudják, hogy milyen erős meggyőződéssel és nagy felelősségérzettel munkálkodott pártunk és államunk egész bel- és külpolitikájának megvalósításáért. Valamennyien nagyra becsültük kiváló erkölcsi-politikai tulajdonságait, amelyeket pártunk magasrendü kommunista iskolája alakitott ki benne.

Népünk nagyra értékeli Alexandru Moghioroşnak a forradalmi harcban és a szocializmus épitésében kifejtett tevékenységét. A munkásosztály, a parasztság, az értelmiség, egész népünk nem felejti el és mindig emlékezni fog azokra a harcosokra, akik Alexandru Moghioroşhoz hasonlóan egész életüket, minden erejüket a haza szolgálatának, a dolgozók magasztos eszményei megvalósitásának szentelték. Népünk azzal hódol a legfelemelőbben e harcosok emlékének, hogy eltökélten dolgozik a szocializmus és a kommunizmus fennköltt eszményeinek romániai diadaláért, amelyet megálmodtak, amelyért dolgoztak és harcoltak e nép legjobb fiai, akik között megtisztelő helyet vivott ki magának Alexandru Moghioroş elvtárs is.

Azzal az elhatározással veszünk bucsut Alexandru Moghioroş elvtárstól, hogy fáradhatatlanul dolgozunk és mindent megteszünk, hogy a szocialista Románia — amelynek fejlesztéséhez és felvirágoztatásához ő is teljes mértékben hozzájárult — a civilizáció és a haladás ujabb lépcsőfokaira emelkedjék, hogy mind eltökéltebben, szabadon és méltósággal haladjon előre a pártmutatta uton, a jólét, a boldogság és a béke felé.

A Román Kommunista Párt Központi Bizottsága, az Államtanács és a Minisztertanács, népünk kegyeletét tolmácsolva, megőrizzük elévülhetetlen emlékedet mindazért, amit a pártnak és a szocialista hazának adtál kommunistaként egész életedben.

Bucsut mondunk Neked, drága Alexandru Moghioroş elvtárs.

A X. pártkongresszus dokumentumainak fényében

A PÁRTFEGYELEM — DÖNTŐ TÉNYEZŐ A GAZDASÁGI ÉS POLITIKAI FELADATOK VALÓRA VÁLTÁSÁBAN

Hazánkban a társadalom sokoldalu fejlődésének jelenlegi feltételei között a Román Kommunista Párt vezető szerepe egyre nő és szüntelenül kiteljesedik, egész szocialista nemzetünk politikai vezető erejévé válik.

„A párt erejének és cselekvő képességének forrása: — mint ahogy azt Nicolae Ceauşescu elvtárs a Román Kommunista Párt X. kongresszusán előterjesztett jelentésében hangsulyozta — sorainak, az összes pártszervezeteknek, minden kommunistának az egysége és összeforrottsága a Központi Bizottság körül. Ez a legfontosabb feltétele annak, hogy betöltse vezető szerepét a szocializmus utján való tántorithatatlan előhaladás, az uj társadalom életerejének növelése érdekében". Az a tény, hogy társadalmunk politikai vezető ereje a Román Kommunista Párt, uj tartalommal gazdagitja a pártfegyelmet, bizonyitja hogy növekszik fontossága és hatásköre.

A demokratikus centralizmuson alapuló szabadon vállalt pártfegyelem elsősorban a pártfeladatok lelkiismertes, példás teljesitését követeli meg valamennyi pártszerv és szervezet, minden kommunista részéről. Ilyen értelemben a pártfegyelemnek döntő szerepe van a párt által megjelölt gazdasági és politikai feladatok idejében és jó körülmények között történő teljesitésében.

Ismeretes a kommunisták elsőrendü feladata: a munkahelyen álljanak a párt programjának valóra váltásáért folytatott harc élvonalában. Üzemünk vonatkozásában ez azt jelenti, hogy minden alapszervezet és a kommunisták külön-külön is a munkahelyükön harcoljanak a lemaradások behozásáért, az 1969 évi tervfeladatok idejében és jó körülmények között történő teljesitéséért, valamint az ötéves terv utolsó, 1970-es termelési évre való áttérés előkészitéséért. A pártfegyelem szelleme igy mindenekelőtt az anyagi termelés területén nyilvánul meg, itt ellenőrizhető, abban a munkában, erőfeszitésben, amely révén a párt politikája tettekké válik. És minthogy a párt politikájának pontos célkitüzései vannak, amelyek ilyen vagy olyan formában kifejezésre jutnak, a pártszervezetek intézkedéseinek, csak ugy, mint valamennyi kommunista tevékenységének pontos célja, konkrét eredménye kell legyen.

Pártunk politikájának irányvonalait követve a Vagongyár pártbizottsága tevékenységében a részlegek pártbizottságainak, az alapszervezeti bürók és valamennyi kommunista erőfeszitését a termelés diverszifikálására, a vagon-

COROBAN VIOREL,
a vagongyári pártbizottság titkára

(Folytatása a II. oldalon)

A gépek és felszerelések kihasználása

Szép, kellemes, munkára alkalmas idő volt az elmult hetekben. Ez lehetővé tette az őszi mezőgazdasági munkák ütemének fokozását. A legtöbb termelő egységben jelentős területről takaritották be a termést, szabaditották fel a földet, magágyat készitettek. Egyre nagyobb területen juttatták földbe a magot. A sok és változatos őszi munkában döntő szavuk van a gépkezelőknek, kikre korszerü mezőgazdaságunkban egyre nagyobb szerep hárul. Ezt tudják a kürtösi mezőgazdasági gépesitő vállalat csaknem valamennyi alegységében dolgozó traktoristák is. Ezért hangsulyozzuk: csaknem valamennyi traktorista. Mert sajnos nem minden termelőszövetkezetben dolgoznak felelősségérzettel, végeznek minőségi munkát, használják ki a gondjaikra bizott gépek teljesitőképességét. Erről meggyőződtünk a napokban, amikor határjárásra indultunk a kürtösi gépesitő vállalat körzetébe tartozó mezőgazdasági termelőszövetkezetekbe.

Közismert tény, hogy az őszi munkák ésszerü megszervezésén mulik jórészt a veszteség nélküli betakaritás, nem utolsósorban pedig a jövő évi bőséges buzatermés biztositása. A vetésnél egyetlen nap, sőt csupán pár órai késés, több torma gabonával jelenthet kevesebbet. Éppen ezért az őszi munkák idényjellege elengedhetetlenül szükségessé teszi a termelés és a munka tudományos megszervezését a gépesitő vállalatok alegységeiben. Mindenütt meg kell követelni a rendelkezésre álló műszaki és emberi potenciál optimális kihasználását.

— Vállalatunk gépesitői 9 mezőgazdasági termelőszövetkezet szántóföldjein dolgoznak. Jelenleg az őszi kulturák termésének, valamint a takarmánynövények betakaritásánál és a kalászos gabonafélék vetésénél 162 erőgép üzemel. Megelégedéssel mondhatom, hogy eredményesen — jegyezte meg Lazăr Gheorghe mérnök a kürtösi gépesitő vállalat igazgatója.

Az őszi munkálatok sikeréért!

Állitását meggyőzően tükrözi az a tény, miszerint vállalati viszonylatban a megállapitott 250 hektár szántási napi ütemtervet teljesitik. Nem maradnak adósak a magágy előkészitésével és a vetéssel sem. Ez a teljesitmény azonban csak globálisan valósul meg. Ha termelőszövetkezetenként elemezzük az ütemterv tiszteletbentartását, akkor egészen más képet kapunk.

Sofronyán

A sofronyai termelőszövetkezetben dolgozó gépesitő alegység 20 traktorral rendelkezik. Sajnos ezek termelő kapacitását nem használják ki kellőképpen. Meggyőződtünk erről szeptember 30-án, amikor még reggel 9 órakor is „hat acélparipa tétlenkedett" a gépesitő alegység udvarán. A „huszárok", ott csetlettek-botlottak, simogatták a csavarokat, ekevas után szaladgáltak és csodák-csodája azt is felfedezték, hogy az egyik vetőgépnél ki kell cserélni a kereket. Mindezt akkor végezték, amikor a nap már jó magasan járt az égen.

SZABÓ GYULA
CSIGYÁR ISTVÁN

(Folytatása a 2. oldalon)

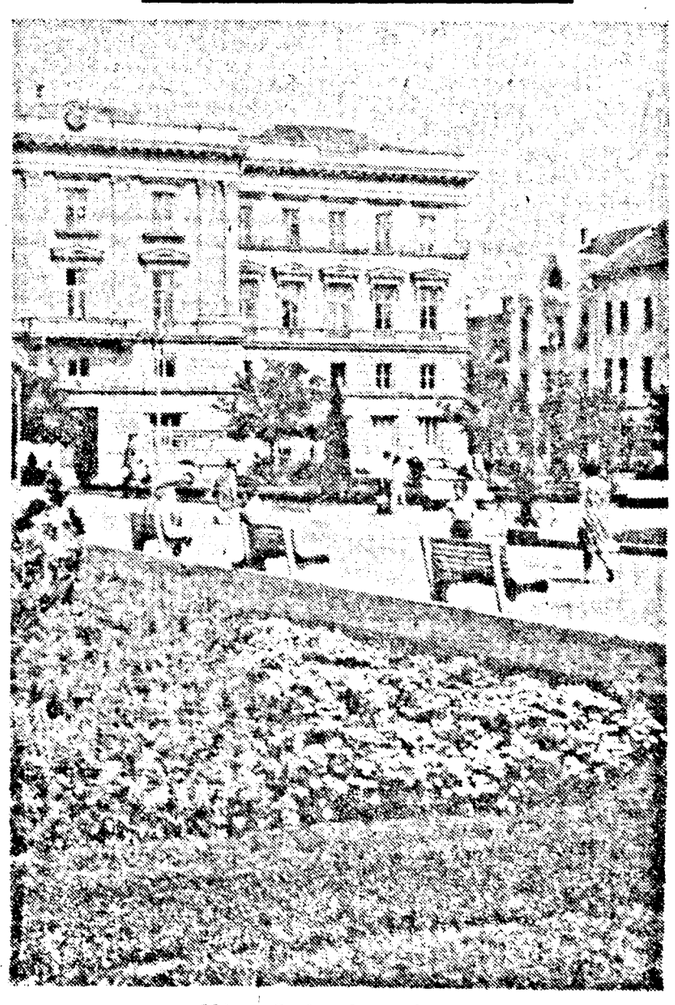

Még nyilnak a kerti virágok...
(TARKÓ GÁBOR felvétele)

Vonaton

Állnak a lányok, a parasztlányok a gyorsvonat ablakánál és nézik a rohanó tájat. Kolozsváron szálltak fel, először tesznek ilyen nagy utat, rácsodálkoznak hát a világra, s mosolygó-hancurozással töltik az időt.

Őket figyelem, az először utazó parasztlányokat.

Az egyik énekelni kezd — rákapcsolnak mindannyian a dalra.

Egy legény int a kukoricásból feléjük — visszaintenek.

Kérdezgetnek, nevetgélnek, élvezik, mint a gyerekek az első hosszu utazást.

Egy óra, kettő... Várad felé közeledünk. Most döbbent csak meg valami. Miniszoknyás kisasszonyka is utazik velünk. Egyidős lehet a paraszlányokkal, iskolatársak is lehettek volna, de hiába robog a gyors, hiába szalad az idő, ő az egyetlen, aki nem kapcsolódik be a beszélgetésbe. Könyvébe merül, ásitozva bámul kifelé, egy szót sem szól, mintha egy más világban élne. Ismétlem, a miniszoknyás kisasszonyka egykoru a vidáman dalolgató parasztlányokkal, s nemcsak fáj, de meg is gondolkoztat, miért ez a nagy szakadék. Egyetemista? Fiatal tisztviselőnő? Nem tudom, és nem is akarom tudni. A vonat megy, megy előre, a parasztlányok énekelgetnek, a kisasszonyka ásitozik, aztán furcsa fintort vág, amikor az egyik kislány elkéri a filmcsillagokkal hivalkodó magazint.

Olvasnak a parasztlányok a robogó vonaton. Kedvenc filmszinésznőjükről olvasnak. Aztán, amikor a kisasszonyka készülődni kezd a leszálláshoz, szépen megköszönik a folyóiratot és visszaadják. A vonat megáll, a kisasszonyka összeszedi a holmiját és köszönés nélkül távozik. A lányok, a vele egykoru parasztlányok vihogni kezdenek. Nem, nem szólom meg, nem itélem el őket. Hallgatom a dalt, amit az ablaknál állva énekelnek és örülök, nagyon-nagyon örülök, hogy ők maradtak az utitársaim.

K. S.

A PÁRTFEGYELEM — DÖNTŐ TÉNYEZŐ A GAZDASÁGI ÉS POLITIKAI FELADATOK VALÓRA VÁLTÁSÁBAN

(Folytatás az I. oldalról)

gyártási technologia korszerüsítésére, a gépek és berendezések teljes kapacitásának kihasználására és hozamuk állandó növelésére, a termelési időalap teljes hatékonyságu kihasználására, a termelési költségek csökkentésére, a nyersanyagokkal, elsősorban a fémmel való ésszerübb gazdálkodásra összpontositja, azért, hogy az egész gazdasági tevékenységet minőségileg magasabb szinvonalra emeljék.

A pártfegyelem, a kötelezettségek és feladatok iránt vállalt felelősségérzet, olyan tulajdonságok, melyek a pártéletben, a határozatok valóraváltásáért kifejtett munkában, a nehézségek leküzdéséért vivott harcban a sokrétü politikai, nevelői tevékenység folyamatában sajátithatók el. Ezért szentel olyan nagy figyelmet a pártbizottság, a tagok soraiban végzett politikai nevelő- és ideológiai munkáknak. Erre felhasználnak minden rendelkezésére álló eszközt. Különösen eredményes e tekintetben a pártoktatás, amelybe az alapszervezetekben minden kommunistát bevontak.

Az ilyen irányu politikai tevékenység eredményei meg is mutatkoznak. Nemcsak a munkahelyen elért sikerekben, hanem az alapszervezetek szilárd magatartásában, kezdeményezésében, a felmerülő problémák megitélésében, és az irántuk tanusitott felelősségérzetben, abban a határozottságban, ahogyan a pártfegyelem ellen irányuló kihágásokkal szemben fellépnek, bármilyen formában nyilvánuljanak is meg azok.

El kell ismernünk, hogy jelenleg a termelési feladatok teljesitésért kifejtett tevékenység üzemünk nem minden részlegén és műhelyében halad nehézség és problémamentesen. Alapszervezetünk többsége azonban nem torpan meg a nehézségek láttán, határozottan intézkedik elhárításuk, a problémák operativ megoldása érdekében. Ennek bizonyitására szükségesnek tartom az alábbi példák megemlitését.

A tavasszal gyengébb minőségü termékeket állitott elő a forgózsámoly osztály. Ezek a fontos vagonalkatrészek lényegesen hozzájárulnak a közlekedés biztonságához. A kommunisták napirendre tüzték a kérdést. Az alapszervezet bürójának jól dokumentált és konkrét tájékoztatója alapján, amelyet a büró egyes tagjai készitettek, Novac Gruia titkárral és a minőségi ellenőrző szolgálat tagjaival felelősségérzettel megvitatták. Megbirálták a vétkeseket, intézkedéseket tettek a hibák felszámolása érdekében. Minden párttag konkrét feladatot kapott. A munkahelyen helyes közvéleményt alakitottak ki a minőség megjavitása érdekében. Az ezuttal javasolt szervezési és müszaki intézkedések nyomán ma már megjavult a forgózsámolyok minősége, megnövekedett a termékek minősége iránti igényesség és felelősségérzet. Felszámolták a hibákat és a minőségre vonatkozó panaszokat.

Ha a pártfegyelmet a X. Pártkongresszus dokumentumainak fényében elemezzük üzemünkben, kitünik, hogy sok még a tennivaló ezen a téren. Egyes alapszervezetekben vannak még olyan párttagok, igaz kevesen, akik ideológiai szempontból ingadozók, befolyásolhatók, eltérnek a párt vonalától.

Nemrégen a mechanikus-villanyszerelő osztályon — II. befejező részleg — Crişan Simiont kizárták a pártból a munkahelyen és a magánéletben tanusitott helytelen magatartásáért. Részegen jött munkába, igazolatlanul hiányzott, embertársait becsapta. Az I-es befejező részleg A-váltásában Rîpaş Ioant zárták ki, aki többször rendezett botránytot az üzemben kivül, a pártot kompromittáló módon viselkedett. Hangsulyozni kivánom, hogy ezeket az elvtársakat több izben is segitettük. Megvitatták problémáikat, a párt vonalától idegen tetteikért szankcióban részesitették őket. Eredménytelenül.

A pártfegyelem megerősitésében jelentős szerepe van a politikai felkészültségnek. Amennyivel magasabb a párttagok öntudata, annyival szilárdabb fegyelmük.

Ezekből a követelményekből kiindulva, az üzemi pártbizottság a pártfegyelem további erősitése céljából a részlegek pártbizottságain, alapszervezetein keresztül a jövőben is élénk tevékenységet fejt ki a kommunisták pártos szellemben történő nevelése terén. Az alapszervezetekben tanulmányozzák a párt Szervezeti Szabályzatát, időszakonként előadásokat tartanak a kommunisták jogairól és kötelezettségeiről, a párttagságról, a pártfegyelemről, a demokratikus centralizmusról és egyéb olyan problémákról, amelyek szorosan összefüggenek a kommunisták tevékenységével és magatartásával, az alapszervezetek konkrét helyzetével.

A jelenlegi fejlődési szakasz, valamint a politikai és gazdasági téren, a párt előtt álló feladatok összessége megkövetelik a szabadonvállalt pártfegyelem állandó erősitését. Az üzemi pártbizottság és az alapszervezetek is nagy felelősségérzettel foglalkozzanak ezzel annak tudatában, hogy mindez hozzájárul a X. pártkongresszuson elfogadott határozatok valóra váltásához.

ŐSZI SÉTA

(KELEN FERENC felvétele)

Vizilabda

VAGONUL—KOLOZSVÁRI C.S.M. METALUL 5:4 (0:1; 2:1; 2:1; 1:1).

Az aradi csapat mélyen formáján alul játszott és nehezen szerezte meg a győzelmet. Góldobók: Capotescu (3), Lészay, Albert, illetve Urcan (2) és Bikfalvi (2).

A Vagonul felállitása: Homolka — Kontor (Wallinger), Kugel, Unc, Lészay (Fehér), Capotescu, Albert (Adoc).

Gesztenyegyűjtés

Különösen gyerekek számára kész szórakozás s emellett még zsebpénzhez is jutnak kis fáradsággal. A gesztenye gyüjtésről van szó. Megtudtuk, hogy a Bodrogului uton lévő IVACOP vállalat bármilyen mennyiségben átvesz gesztenyét, kilogrammját 50 baniért. Megyénk községeiben és falvaiban a fogyasztási szövetkezetek foglalkoznak a gesztenye felvásárlásával, amely fontos export cikk.

Házai HIRADÓ

1

Uj laboratóriumok kezdik meg működésüket az uj tanévben a Craiovai Egyetemen: a működtetés és automatizálás, az elektronika, a számitógépek, a villamoskészülékek és egyenirányitók, az anyagszilárdság és a szőlészeti kutatások laboratoriuma. A többi laboratóriumot korszerü gépekkel és készülékekkel szerelték fel összesen körülbelül 1 400 000 lej értékben. Többek között nagyfeszültségü probaállomást, nagyteljesitményü villamosgépeket állitottak be. Az idén három épület, 50 előadó és szemináriumi terem, 82 laboratórium, 2900 férőhelyet magában foglaló otthonok, 282 000 kötetes könyvtár, több mint 1 500 román és külföldi folyóirat-kollekció áll a csaknem 5000 craiovai egyetemi hallgató rendelkezésére.

2

Befejezték a gyártásfejlesztés és korszerüsités ujabb szakaszát a scăieni-i (Prahova megye) táblaüveggyárban. Átépitették és automata felszereléssel látták el az egyik legnagyobb olvasztókemencét, amely ettől a negyedévtől kezdve még három gépsort lát el nyersanyaggal. Nagy teljesitményü, főként román gyártmányu berendezésekkel szerelték fel a többi részleget is. Az uj gyártási eljárásoknak köszönhetően több termék minősége javul. A scăieni-i gyár ma már a legmodernebbek közé tartozik az országban, s 1970-ben 30 százalékkal termel többet, mint 1965-ben.

Háromszáz formaruha érkezett

— Szeptember 12 óta hiányzik a 41, 43 és 45-ös nagyságu fiu formaruha az üzletből, pedig nagyon keresik, — panaszkodott a minap a Cernei utcai gyermekkonfekció üzlet felelőse. Megtudtuk, hogy sehol a város egyetlen készruha egységében sem lehet kapni. Mi az oka? — érdeklődtünk az ICRTI nagykereskedelmi vállalat kereskedelmi igazgatójánál, Stana Teodor elvtársnál.

— Mi szeptember közepén elküldtük rendelésünket a vaslui-i készruhagyárnak és rövidesen választ kaptunk — pontosan szeptember 19-én — hogy már utnak is inditottak 300 darab fiuformaruhát, 41, 43 és 45-ös nagyságokat. Azóta szinte nap mint nap érdeklődtünk telefonon, hogy mi van az állitólag elküldött áruval, mert sehogy sem akar megérkezni. Minden alkalommal azt válaszolták, hogy onnan elindult. A napok teltek, bennünket sürgetett az idő, de az igért formaruháknak nyoma veszett szállitás közben. S ez már a CFR szállitási vállalat büne. Hosszu-hosszu napokat, heteket áll az áru különböző vasutvonalakon veszteglő vagonokban s a vevők várnak.

A 300 formaruha végül mégis megkerült. Amikor tegnap reggel telefonon érdeklődtünk az ICRTI vállalat kereskedelmi osztályán, elmondották, hogy röviddel azelőtt megérkeztek a raktárba a konténerek, annyira várt tartalmukkal. Ugyancsak ezzel a szállitmánnyal érkezett 970 darab sötétkék nadrág is. Rövidesen megjelennek az üzletekben.

Az aradi Bábszinház vasárnap, október 5-én tartja az 1969—1970-es idény évadnyitó előadását: **O fetiţă caută un cintec** cimü bábjátékkal. Az előadás 10.30 órakor kezdődik, jegyek a bábszinház pénztáránál kaphatók.

Tegnap a KISZ Arad megyei bizottsága kiképző előadásra hivta össze a szakszervezeti tanács disztermébe a megyében működő KISZ aktivistákat és irányitókat a községi, a vállalati és az iskolai bizottságok titkárait. A napirendi ponton a közelgő választások lebonyolitása szerepelt.

Alexandru Moghioroş elvtárs temetése

FAZEKAS JÁNOS ELVTÁRS BESZÉDE

Tisztelt elvtársak!

Fájdalommal telt szivvel veszünk ma örök bucsut régi és szeretett munka- és harcostársunktól, Alexandru Moghioroş elvtárstól, a munkásmozgalom kipróbált és fáradhatatlan harcosától, a párt hüséges fiától.

Moghioroş elvtárs személyében a Román Kommunista Párt, népünk kiváló aktivistát, olyan forradalmárt veszit el, akit tudata mélyéig áthatott a forró hazafiság és proletár internacionalizmus, aki következetesen küzdött hazánkban a szocializmusért, a kommunizmusért, a román nép és az együttélő nemzetiségek közötti harcos testvériségért és megbonthatatlan egységért.

Egész élete példaképe volt a dolgozók érdekei hüséges és áldozatkész szolgálatának, a teljes odaadásnak a szocialista társadalom felépitéséért a haza szeretett földjén. Mi, akiknek közeli munka- és harcostársa volt, végig olyan lelkes kommunistának ismertük, aki egész életében szenvedéllyel dolgozott mindaddig, amig a sulyos és hosszas betegség elragadta sorainkból.

Moghioroş elvtárs, a szalontai magyar béresczalád gyermeke, akit a párt egyszerü munkásból a párt és az állam jelentős aktivistájává formált, s aki megtestesitette a kommunista nemes vonásait, értékesen hozzájárult szocialista rendszerünk megteremtéséhez és fejlesztéséhez.

Most, amikor felelevenitjük ragyogó alakját, emlitést kell tennünk állhatatos tevékenységéről a párt marxi-lenini nemzeti politikájának megvalósitásáért, arról a határozottságról és következetességről, amellyel a román, magyar, német és más nemzetiségü hazai dolgozók közötti testvériség, szeretet és kölcsönös tisztelet ápolásáért küzdött.

Minden tisztségben, amelyet akár az ifjuság forradalmi szervezetében, akár pártunk és államunk vezetésében töltött be, Moghioroş elvtárs össze tudta egyeztetni a kommunista harcos határozottságát és elvszerüségét a meleg emberséggel, nagyszerü példát mutatva mindazoknak, akik ismerték.

Fáradhatatlan munkájával, politikai felelősségérzetével, amelylyel a párttól kapott feladatokat teljesitette, Moghioroş elvtárs a párt és az állam jelentős személyiségeinek sorába került, kivivta a román, magyar és más nemzetiségü dolgozók szeretetét és tiszteletét.

Mély fájdalommal hajtunk fejet ravatalod előtt, drága Moghioroş elvtárs, aki ugy éltél, harcoltál és dolgoztál, ahogy azt megfogadtad: mindvégig pártunk hüséges katonája maradtál. Becsülettel eleget tettél hitvallásodnak.

A mély fájdalomnak ezekben a perceiben, amikor bucsut veszünk tőled szeretett elvtársunk és barátunk, ismét kifejezzük azt az elhatározásunkat, hogy teljes odaadással fogjuk szolgálni a szocializmus és a kommunizmus ügyét drága hazánkban, a szocialista Romániában.

Bucsuzunk tőled szeretett munka- és harcostárs!

Emlékedet mindörökre megőrizzük drága Moghioroş Sándor elvtárs! (Ezt az utolsó mondatot a szónok magyarul mondta.)

CONSTANTIN PÎRVULESCU ELVTÁRS BESZÉDE

Elvtársnők és elvtársak!

Megszünt dobogni Alexandru Moghioroş elvtársnak, harcos- és munkatársunknak, a Román Kommunista Párt, a munkásosztály, szocialista államunk kiválló aktivistájának szive. Ma utolsó utjára kisérjük és nagy fájdalommal bucsuzunk tőle.

Alexandru Moghioroş élete összefonódott a dolgozók felszabaditásának ügyével, a kommunista párt, a szocializmus ügyével. Elgyötört és elnyomott emberek családjában született, és zsenge ifju kora óta bekapcsolódott a kizsákmányolás, az elnyomás ellen, a társadalmi igazságért, a jobb életért vivott forradalmi harcba.

Alexandru Moghioroş az osztályharc kemény iskoláján nevelkedett, s az illegalitás, a burzsoáziával és a földbirtokosokkal való összecsapás nehéz éveiben kommunista mozgalmunk lélkes és rátermett harcosának bizonyult. Harckészségét nem törte meg sem a rendőri üldözés, sem a hosszu évekig tartó börtön. Azokhoz a kommunistákhoz hasonlóan, akik a börtönöket a forradalom iskoláivá alakitották át, méltósággal viselte el a jilavai, a doftánai, a káránsebesi és a Tîrgu Ocna-i rehéz börtönrendszert, bátorságot és bizalmat öntve környezetébe, elnyerve harcostársai, s a kommunista párt nagyrabecsülését. Tevékenysége, akárcsak a párt annyi más harcosának a tevékenysége, példaképe annak, hogyan edzette meg a Román Kommunista Párt kádereit a nép forradalmi erejébe vetett hit, a párt és az ország sorsa iránti nagyfoku felelősség, a kommunista elvszerüség szellemében.

Pártunk érdeme az, hogy soraiból, a román, magyar és más nemzetiségü kommunisták közül értékes kádereket emelt ki, s azok a teljes odaadásig azonosultak a munkásosztály és a nép érdekeivel, mély hazafias és internacionalista érzelmek hatották át őket, Alexandru Moghioroşhoz hasonlóan.

Alexandru Moghioroşt forradalmi harcának első évei óta ismertem, amióta a kommunista ifjuság soraiba lépett; együtt dolgoztam vele az ország felszabadulása után a párt vezető szerveiben. Politikai harcában a párt kollektiv vezető szerveinek tagjaként kifejtett munkájában megmutatkozott szervező képessége, felelősségérzete, szenvedélyes munkaszeretete, az az igyekezete, hogy feladatainak magaslatán álljon, ragaszkodása a párt, a párt egysége a társadalomban betöltött vezető szerepe erősitésének ügyéhez.

A mai szocialista Románia, amely magában foglalja a te munkádat, a te igyekezetedet, a te áldozatodat is, Moghioroş elvtárs, a beteljesülése annak az ügynek, amelyért harcoltál. Szerettük volna, hogy még sok évig ott lássunk munkahelyeden, de a betegség kegyetlenül elragadott közülünk. Az a hódolat, amelyet egész népünk emlékednek, a szocializmus ügye összes harcosai emlékének leró kifejezésre jut a munka, sok, parasztok és értelmiségiek alkotó munkájában a párt politikájának megvalósitásáért szocialista hazánk felvirágoztatásáért.

Elévülhetetlenül, elevenen fog élni szivünkben Alexandru Moghioroş emléke, a pártunk és államunk kiváló harcosához méltó élete.

Bucsuzunk tőled, Sanyi, drága harcostársunk.

Tájékoztató

Filmek

MURESUL: Golyót a tábornoknak (10, 12, 14.15, 16.30, 18.45, 21).

STUDIO: Pokolrév (11, 15, 17, 19, 21).

IFJUSÁGI: Szerelem Las Vegasban (10, 12, 14, 16, 18, 20).

VICTORIA: A megszelidithetetlen Angelika (11, 14, 16, 18, 20).

PROGRESUL (Ujarad): Erős lelkek (16, 19).

SOLIDARITATEA (Gáj): Komédiások (16, 19).

CFR (Grădiste): Családapa.

A VIDÉKI MOZIK MŰSORA

PÉCSKA: A fekete herceg.

LIPPA: A pillanat embere.

BOROSJENŐ: A megszelidithetetlen Angelika.

KISJENŐ: Tavaszi vizek.

SZENTANNA: Egy hektár ég.

RADNA: Egy fehérruhás asszony naplója.

NAGYLAK: Az éjszaka az álmoké.

KÜRTÖS: A nagy kigyó.

VILÁGOS: A pasa.

PANKOTA: A legszebb.

VINGA: Skid köztársaság.

BOROSSEBES: Nikolai Bauman.

KÖRÖSBÖKÉNY: Saját pályán.

Hangverseny

Pénteken, október 3-án 20 órakor a Kulturpalota nagytermében évadnyitó előadást tartanak. Vezényel Eliodor Rău, közreműködik Valentin Gheorghiu érdemes művész. Müsoron: D. Bughici: Négy tánc. Grieg á-moll zongoraversenye, Mozart 40. Szimfóniája.

Október 5-én vasárnap 11 órakor ifjusági hangverseny. Bérlők részére az 1-es számu szelvény érvényes. Jegyek az ügynökségnél, hangverseny előtt a Kulturpalota pénztáránál kaphatók.

Ugyanezzel a müsorral szerepelnek Lippán is, október 5-én 17.30 órai kezdettel.

★

Szombaton, október 4-én 20 órakor a Kulturpalota kistermében tartja Valentin Gheorghiu érdemes zongoramüvész szólóestjét.

Müsoron: Beethoven: c-moll szonáta op. 13, Liszt: h-moll szonáta, Schumann: Gyermekjelenetek op. 15, Mendelssohn-Bartholdy: Dal, szöveg nélkül, Rondo capriccioso, Prokofjev: 3. á-moll szonáta op. 28.

Jegyek az ügynökségnél, hangverseny előtt a Kulturpalota pénztáránál kaphatók.

Televizió

Péntek, október 3.

10.00 Orosz nyelvtanfolyam.
10.25 Spanyol nyelvlecke.
18.00 Hirek
18.05 Gyermekeknek
18.30 Betyárdalok és balladák.
18.55 Hirdetések
19.00 Világegyetem.
19.30 Hiradó.
20.00 A szolgáló — angol film.
22.00 Reflektor.
22.20 Beszéljünk helyesen románul.
22.45 Hirek, időjárásjelentés.

Időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: ma, október 3-án: általában hüvös idő. Változó mennyiségü felhőzet, helyi eső, záporeső lehetséges. Mérsékelt, időközönként megélénkülő északkeleti szél. A hőmérséklet nem változik. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0—5 helyenként alacsonyabb), a nappali hőmérséklet pedig 18 és 22 fok között váltakozik. Reggeli helyi dérképződés.

Várható időjárás október 4-én és 5-én: továbbra is hüvös idő. Napközben felhőátvonulások és helyi eső lehetséges.

A gépek és felszerelések kihasználása

(Folytatás az I. oldalról)

Szerint a sofronyai gépesitők reggel későn indulnak munkába. Felvetődik a kérdés, vajon az ilyen kisebb és kötelező karbantartást nem volna-e célszerübb már reggel 6 óráig elvégezni? Fáj az ember szive, ha ilyen jó időben vesztegelni látja az erőgépeket. Megemlitendő, hogy a szántás elég rögös. Ez károsan befolyásolja a magágyat. Szükséges lenne a csillaghengerek mellett üzembehelyezni a talajporhanyitót is. Ezt viszont elhanyagolták. Sőt, mi több e gépi felszerelés (Krockil henger) ugy, ahogy a gyárból megkapták, szépen, rozsdamentes festékkel bevonva ott pihen egy RS-24 lóerős traktor mellett.

— Miért nem használják a talajporhanyitót ?

— A traktoristák véleménye szerint a rögös földben tönkremenne a talajporhanyitó henger. Félnek használni,—panaszolta Sălăjean Ioan, a sofronyai termelőszövetkezet elnöke.

Hasonlóképpen érvelt a rögös talajról Tănăsoiu Florica mérnöknő is. De panasz helyett követeljék meg a gépesitőktől, hogy megfelelő, jóminőségü magágyat készitsenek. Gépi felszerelés van, csak ki kell használni. Értheteten a gépkezelők magatartása annál inkább, mivel ezeket a talajporhanyitó hengereket sikerrel, többes kapcsolásban használják a szomszédos 23 August kürtösi termelőszövetkezetben. Igaz, szántás után a nagyon rögös területeket több müveletnek vetik alá. Tárcsázzák, majd nehéz gyürüs hengerrel megjáratják, ekkor ismét tárcsázzák, s csak ezután kerül sor a talaj porhanyitására.

A gépesitők félelmétől, az elnök és a mérnöknő panaszától nem morzsolódnak szét a rögök. S igy késlekednek a vetéssel. Sofronyán ugyanis, a rosszminőségü magágyban még nem vetették el a 4 hektár leveles őszi zöldséget sem.

A kürtösi határban

Azokban a termelőszövetkezetekben, ahol a munkát jól szervezték meg, zökkenőmentesen dolgozhatnak a traktorok is. Nem igy történt ez Iratoson és Kisiratoson, ahol a gépesitők számára nem biztositottak munkát. Ezért Iratosról 4, Kisiratosról pedig 5 traktort kellett átcsoportositani a kürtösi termelőszövetkezetekbe, ahol van felszabaditott terület bőven és akadálytalanul szánthatnak-vethetnek. Itt jó ütemben halad a betakaritás és a vetés mindkét termelőszövetkezetben. A 23 August egységben például az 1 310 hektár kukoricából eddig több, mint 600-ról takaritották be a termést. A napi 50 hektár ütemtervet jóval tulteljesitik. Ilymódon a buzának kijelölt kukoricásból még 80 hektár területet kell csak felszabaditani és szántani. Dolgoznak is a gépesitők. A 27 traktor reggel 6 órától késő estig barázdában van. Egyes gépesitők még éjszaka 2 óráig is dolgoznak.

— Igen kitolódott az őszi kulturák érési ideje. Ezért felelősségteljesen kellett megszervezniünk a munkát. Pontosan meghatároztuk a brigádok és csoportok napi feladatát és szigoruan ellenőrizzük ezek tiszteletbentartását. igyekszünk a jó időt kihasználni, s a gépek teljesitőképességét is. Eddig a 815 hektár ősziekből több mint 430-at vetettünk el. Minden erőnkkel azon leszünk, hogy október 10-e előtt végezzünk a vetéssel, ha az idő nem szól közbe — mondotta Comşa Gheorghe, a 23 August termelőszövetkezet mérnöke.

Eredményesen dolgoznak a Lumea Nouă termelőszövetkezetben is. Bizonyitja ezt, hogy az őszi vetési előirányzatukat 62 százalékban teljesitették.

★

Határjárás közben tapasztaltuk, hogy azokban a termelőszövetkezetekben, amelyekben megfontolt a szervezés, jól választották meg az előveteményeket, a traktorokhoz többféle gépet csatolnak és kihasználják ezek teljes kapacitását, kitünően halad a munka.

Szükséges, hogy ezekben a napokban fokozzák a kukorica, a takarmánynövények és a zöldségfélék betakaritásának, valamint az ősziek vetési ütemét is. Gazdaságosan kell kihasználni minden rendelkezésre álló müszaki és emberi potenciált, hogy az optimális időben végezzünk az őszi vetéssel.

GAZDASÁGI KÉRDÉSEK

A munkatermelékenység — a hatékony gazdasági munka fő tényezője

Hazánk az ipari termelés növekedési üteme szempontjából a világ élenjáró országai közé tartozik. Ezt az ütemet végső soron két tényező határozza meg: az ipari termelő erők szinvonala és strukturája, valamint az ipari munka termelékenysége.

A társadalom számára nem közömbös, hogy a fenti két tényező közül melyik hat a termelés volumene növelésének irányába. Míg az ipari termelő erők szinvonala és strukturája mennyiségi tényező (lévén, hogy a termelés volumenének növekedése egyenes arányban áll a befektetett munkával), addig a munka termelékenysége minőségi, intenziv feltételnek értékelhető, amely lehetővé teszi, hogy azonos munkamennyiség befektetésével több terméket nyerjünk. E szemszögből nyilvánvalóvá válik, hogy a munkatermelékenység növelése rendkivüli fontos feladat, mert egyenes kihatással bir mindennemü tevékenység gazdasági hatékonyságára. Ezért e kérdésnek minden munkaközösség, minden pártszervezet figyelmének központjában kell állnia.

Pártunk és államunk következetesen alkalmazott szocialista iparositási politikája biztositotta a termelékenység magas szinvonalának anyagi-technikai feltételeit. Iparvállalatainkat évről-évre mind modernebb felszereléssel látják el, széles körben alkalmazzák a dolgozók szakmai felkészültsége emelésének módszereit, kibontakozik a termelés és munka tudományos megszervezésére irányuló mozgalom is. Éppen ezért, szükséges, a lehetőségek teljes kihasználásának biztositásáért, — ami minden modern gazdaság feltétele —, a munkatermelékenység állandó növelése. Az alábbiakban megkiséreljük elemezni, hogyan járult hozzá a munkatermelékenység növelése az aradi Szerszámgépgyárban a termelés volumene növekedéséhez. Mint ismeretes, ez az üzem állitja elő az ország esztergagépeinek több, mint 95 százalékát és igy fontos helyet foglal el a nemzetgazdaságban.

Az 1969-es év első nyolc hónapjának össztermelése és munkatermelékenysége a tavalyi év hasonló időszakához képest a következő változásokat mutatja:

— az össztermelés értéke — 112 százalék;

— átlagos munkáslétszám — 113 százalék;

— egy munkásra számitott munkatermelékenység — 99,1 százalék;

— a munkanap átlagos időtartama — 104,9 százalék.

Mint pozitiv tényt könyvelhetjük el az össztermelés 12 százalékos növekedését. Nem tartjuk azonban helyesnek, hogy ezt a növekedést fokozott munkaráforditással érték el. A fokozott munkaráforditás megmutatkozik az átlagos munkáslétszám 13 százalékos növekedésében. Ezzel egyidőben a munkatermelékenység nemhogy nem emelkedett, de 0,9 százalékkal alacsonyabb az előirányzottnál.

Véleményem szerint az igazgató bizottság nem törekedett arra, hogy megtalálja és alkalmazza azokat az intézkedéseket, amelyek a létező emberi és technikai erőforrások hatékonyabb kihasználását, a munkatermelékenység növelését biztositották volna, hanem a könnyebbik megoldást választotta, — amely azonnali eredményeket hoz — vagyis több munkást alkalmazott.

A munkatermelékenység elmélyült elemzése ujabb érdekes adatokhoz vezet. Látszatra a szinvonal mintegy 0,9 százalékkal csökken. Ez derül ki a fenti táblázatból. A valóságban azonban a munkatermelékenység ennél jóval nagyobb visszaesést mutat, mert ha a termelékenységet órában és munkásonként számitjuk ki, — ami pontosabban tükrözi a valóságot — az 4,9 százalékkal marad a tavalyi év szintje alatt. A differenciát a munkanap átlagos időtartamának meghosszabbitásával fedezték. Más szóval, a tulórák felhasználása érezhetően befolyásolta a munkatermelékenységet és egyben hozzájárult ahhoz, hogy némileg csalóka képet adjon az egy munkásra eső termelékenység szinvonaláról.

Ilyen körülmények között, véleményem szerint, szükségesnek mutatkozik a munkatermelékenységi mutató alapos elemzése, az erre ható tényezők pontos meghatározása, hogy megállapitsák milyen intézkedésekre van szükség. Ezek az intézkedések elsősorban a munkaráforditással való takarékoskodást kell, hogy célozzák.

A munkatermelékenységről szólva, Nicolae Ceaușescu elvtárs a X. pártkongresszuson előterjesztett jelentésben rámutatott: **„...a probléma gazdaságunk számára különleges jelentőségü, a továbbiakban is intézkedni kell a fejlett technika és technológia bevezetéséről, a munkaerő képzésről és továbbképzéséről, a normák tudományos megalapozásáról, a munkaidő teljes és produktiv kihasználásáról és a fegyelem erősitéséről minden részlegen és munkahelyen".**

Pártunk vezetősége pontosan megjelölte tevékenységünk irányvonalát. A pártszerveknek és szervezeteknek, az igazgató bizottságoknak mindennapi munkájukban ezt az irányvonalat kell megvalósitaniok, oda kell hatniok, hogy a munkatermelékenység szinvonalának állandó emelésével biztositsák a gazdasági tevékenység hatékonyságát.

TODUȚA GHEORGHE,
az RKP Arad megyei bizottsága gazdasági bizottságának közgazdásza

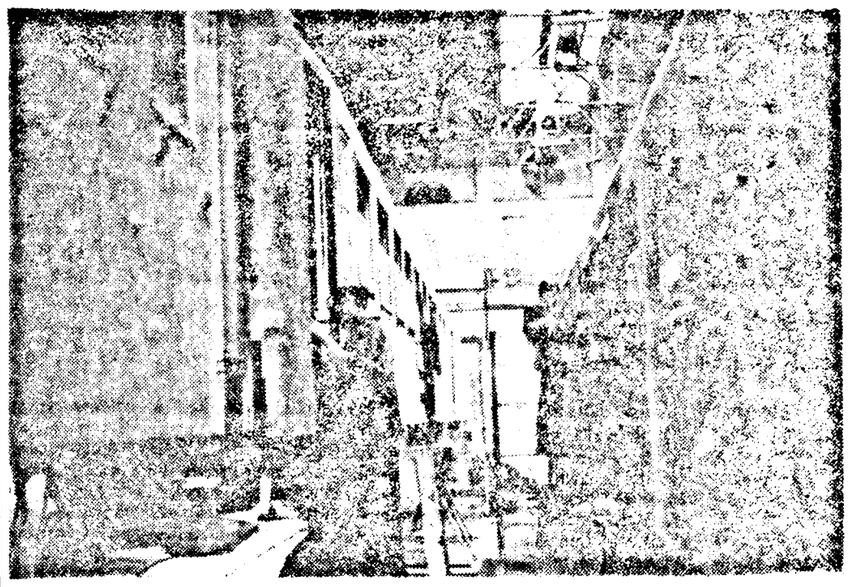

Az aradi Vagongyár kettes számu részlege. Itt készülnek az országszerte ismert személyvagonok.

Műszaki újdonságok

Uj faipari gépet, ugynevezett hidraulikus ingát szerkesztettek a romániai gépgyár szakemberei. A hidraulikus inga tulajdonképpen nagy teljesitményü gépfürész, amely ingához hasonló módon müködik. Előnye, hogy a feldolgozandó nyersanyagot nem kell előzetesen osztályozni.

A hidraulikus ingát már sorozatban gyártják a nagy fűrészárugyárak számára.

☆

Nemrég jóváhagyták a kolozsvári Arrátura vállalatban szerkesztett Roua — ASM 1 tipusu permetezéses öntözőgép prototipusát. A gépet ipari és takarmánynövények, gabona és zöldségfélék öntözésére használják. Az uj készülék teljesitőképessége óránként 4,4—10,7 köbméter viz, átlagos hatósugara 17,5—22,5 méter. A berendezés körben, egyenletesen permetezi a vizet.

☆

A bákói Letea cellulóz- és papirgyár szakemberei magas müszaki szinvonalu készüléket állitottak elő, amelynek segitségével a nyersanyagot a gyártási technológiai gépsorra juttatják, a nehézkes és bizonytalan kézi rakodás helyett.

PANKOTÁN

Konkrét és hatékony politikai tevékenységgel segítik az őszi munkálatokat

A pankotai városi pártbizottság igyekezett és igyekszik is hivatása magaslatán állni. Munkastilusára jellemző az operativitás.

— Nem a kimutatásokból itéljük meg az őszi munkálatok menetét, hanem a gyakorlatban ellenőrizzük a pankotai és a magyarádi termelőszövetkezetek vezetőinek és szakembereinek tevékenységét. Szükségesnek tartjuk ezt, hiszen mindkét egységben van tennivaló bőven. Összesen 1045 hektár területet kell bevetni. Több, mint 500 hektár kukorica vár törésre, nem is beszélve a 300 hektár napraforgó betakaritásáról, — mondotta Groza Mircea elvtárs, a városi pártbizottság titkára.

Bár jóval az őszi munkálatok megkezdése előtt akciótervet készitettek, melyben pontosan körvonalazták és meghatározták a pankotai és magyarádi termelőszövetkezetekben tevékenykedő pártalapszervezetekre és az egységek vezetőire, valamint a pártbizottság tagjaira háruló feladatokat, sem a betakaritás sem pedig az őszi vetés nem haladt zökkenőmentesen. Magyarádon például későn kezdték meg a 120 hektár napraforgó betakaritását. A szövetkezet elnöke, Motorca Ioan és a mérnök azt állitották: a növény még nem elég érett és ezért nem kezdték meg a betakaritást. A valóságban pedig csak néhány parcellán nem lehetett dolgozni.

A pártbizottság által végzett ellenőrzés során fény derült arra is, hogy a pankotai termelőszövetkezet vezetőtanácsa (elnök Voștinaru Gheorghe) indokolatlanul elhanyagolta a gépesitők tevékenységének ellenőrzését és irányitását. Ennek következtében a gépesitők nem használták ki a traktorok teljes kapacitását. Ilyképpen egy hét leforgása alatt a silózásnál dolgozó két traktor teljesitményét két-három nap alatt is el lehetett volna végezni. Az emlitett fogyatékosságok megszüntetése érdekében a pártbizottság felelősségre vonta mindkét termelőszövetkezet vezetőit és szakembereit. Szeptember 25-én munkaülésen elemezték az őszi munka ütemét. Ez alkalommal elhatározták, hogy valamennyi traktor napközben a napraforgó és kukorica betakaritásánál, valamint a gabona vetésén dolgozik, este pedig meghosszabbitott müszakban szántanak. A hozott intézkedések eredményesnek bizonyultak. Magyarádon például már befejezték a magágy előkészitését és a 415 hektár buzából eddig közel 200 hektárt vetettek el. Meggyorsult a munkálatok üteme, a törést és a napraforgó betakaritását illetően is mindkét termelőszövetkezetben.

— Október 5-ig Magyarádon szeretnénk befejezni a vetést. Igy lehetővé válik a traktorok átcsoportositása Pankotára. Ezáltal 10-ig itt is magágyba kerülnek az ősziek, — jegyezte meg Groza Mircea elvtárs.

A pankotai városi pártbizottság által kifejtett politikai munka eredményesnek bizonyul. Arra törekszenek, hogy szemveszteség nélkül helyezzék biztonságba az idei termést és optimális időben juttassák a földbe a jövő évi kenyérgabona magját. Ha továbbra is ilyen felelősségérzettel vezetik és irányitják a gazdasági tevékenységet, akkor a várt eredmények sem maradnak el.

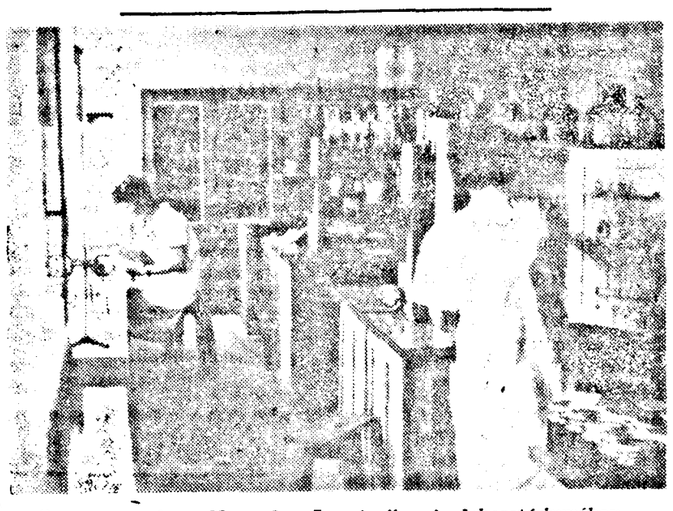

Szorgos munka a November 7 gyár üzemi laboratóriumában.

- **Helyiipar vagy nagyüzem?**
- **Későn indultak a szakmai tanfolyamok**
- **Zökkenők az exportterv körül**
- **Milyen évvégi eredményekre számitanak?**

Ütemesebbé kell tenni a termelést

Municipiumunk egyik megyei rangu helyiipari vállalata — az Electrometal — már rég „kinőtt a gyermekcipőből". A sajátos feladatok elvégzése mellett ugyanis nemcsak együttmüködik a köztársasági nagyvállalatokkal, (például a Vagongyárral), hanem idén maga is „kiadott" munkát az egyik üzemnek. Joggal vetődik fel tehát a kérdés: helyiipari vállalat-e ez az egység vagy nagyüzem?

Munteanu Vasile közgazdász, a tervosztály főnöke adott választ a kérdésre:

— Igaz, egyre több kollaborálást vállalunk, de ez nem jelenti azt, hogy egységünk elveszti helyiipari jellegét. Az is igaz, hogy bizonyos mellékalkatrészeket megrendeltük a medgidiai IMU-tól, de ezt a megoldást nem mi választottuk, hanem az Állami Tervhivatal. Sajnos, ez az együttmüködés eddig nem bizonyult gyümölcsözőnek. Késedelmes szállitásaik miatt több mint 5 millió lej értékü nominalizált árut nem realizálhattunk.

— Tehát lemaradtak a tervvel?

— Nem, de csak sok fejtörés, gond árán teljesitettük. Minden hónapban „szaladgálhattunk" különböző kisebb megrendelésekért, hogy lefedezzük kapacitásunkat.

— Általában előnyös-e a helyiipar számára a köztársasági vállalatokkal való együttmüködés?

— Erre nem adhatok egyértelmü választ. Előnyös, mert egyre nagyobb sorozatu és értékü félkész-terméket rendelnek. Ezenkivül a megrendelő biztositja a nyersanyagot. De éppen e téren merülnek fel „menet közben" problémák. Gyakran más méretü vagy minőségü anyagot küldenek, mint amit a müszaki dokumentáció előir. Ilyenkor kezdődnek a viták, az ármodositások stb. Persze mindemellett lényeges szempont, hogy szükséges az együttmüködés. A cél — és ez világlik ki a X. pártkongresszus dokumentumaiból is —: tovább fejleszteni a kollaborálást.

Szeptember utolsó napjaiban jártunk az Electrometálnál. Akkor mégcsak az előző nyolc hónap eredményei voltak ismeretesek. Megtudtuk, hogy az egység teljesitette a terv főbb mutatóit (globális termelés 100,56, árutermelés 100,9, munkatermelékenységi feladat 101,69 százalék stb.). Más kérdés, hogy az ütemességgel nem dicsekedhetnek. Általában a hónapok első két dekádjában „döcögött" a termelés, majd az utolsó dekádokban hajráztak. Különösen érvényesek e megállapitások az év elejére, de annak derekán is becsuszott ilyen hiba. Júliusban például a késztermék több, mint felét a hónap utolsó 5 napjában adták át a raktárnak.

Nem vitatjuk most azt, hogy mennyiben befolyásolták az ütemességet az objektiv vagy szubjektiv tényezők, hiszen — mint ez az augusztusi eredményekből kitünik — a hozott intézkedések ekkor már éreztették hatásukat. Augusztusban már csaknem (!) sikerült teljesiteniük a dekádterveket is. Persze nem hallgathatjuk el azt a tényt, hogy noha már az év elején szakmunkás hiannyal küzdöttek, csak júniustól szerveztek két szakmai tanfolyamot a munkahelyen (egyenként 26 személy részvételével). Petcuț Gheorghe mérnök, a vállalat igazgatója a késedelmet azzal indokolta, hogy nem kaptak pénzt a tanfolyamok megszervezésére. Ezért felettes szervüket, a Megyei Igazgatóságot illeti birálat.

Szólnunk kell itt még az exporttervről is, pontosabban annak nem teljesitéséről. Ebben az évben ugyanis az Artizanat külkereskedelmi vállalat 25 ezer darab összecsukható halászszéket rendelt az Electrometaltól. Eleinte a nyersanyagbeszerzéssel küszködtek, később az Artizanat „lefujta" a rendelést. Azaz, hogy nem mondott le a székekről, csak hónapról hónapra halasztotta átvételüket. Ezért kénytelenek voltak bankhitelt kérni, ami természetesen előnytelen. Mint megtudtuk, ujra megkezdték a székek szállitását s reméllhetőleg az év hátralévő részében nem függesztik fel az átvételt. Mindezekkel kapcsolatban csupán annyit kivánunk megjegyezni: jó lenne, ha az Artizanat a jövőben csak olyan termékeket rendelne, amelyekre biztositva van a vásárló is. Ezt a feletteles szerveknek kell megkövetelni tőlük, hogy a hatáskörükbe tartozó egységeknél ne forduljanak elő ilyen zavarok.

A vállalat igazgató bizottsága, a megyei feletteles szervek közreműködésével a minap számitásokat végzett. Felmérték a hátralevő időszak tennivalóit és lehetőségeiket. Arra a megállapitásra jutottak, hogy teljesithető egész évi tervük és a főbb mutatóknál megvalósithatják terven felüli kötelezettségvállalásaikat is. Felül kell vizsgálni a vállalat belső szervezését, mert most, miután többnyire elhárították az objektiv akadályokat, az ütemes termelést csak igy valósithatják meg. S gondolniuk kell a jövőre is, hiszen 1970-ben a vállalatnak nem kevesebb mint 11,5 százalékkal nagyobb a terve, mint idén volt.

SZABÓ JÁNOS

A FÖLD HÁLÁS csak szeretni kell

Az öntözéses búzatermesztésről

A X. pártkongresszus dokumentumai előirják, hogy a gabonatermesztésnek 1975-re el kell érnie a 17,5—18,5 millió tonnát. E termésemelkedést a hektáronkénti átlaghozam szüntelen fokozásával kell elérni és nem a terület növekedésével. Nemzetgazdaságunk megköveteli, hogy a jelenlegi gabonatermesztési terület csökkenjen az ipari növények, zöldségfélék javára, de növelni kell a gabonafélék globális termését.

Következésképpen meg kell valósitanunk az öntözési terv előirányzatát, melynek értelmében 1975-ben körülbelül 2,5 millió, 1980-ban pedig 3,5—4 millió hektárra emelkedik az öntözött terület.

A magasabb hektáronkénti buzatermés elérésére jelentős és biztos tartalékok kinálkoznak az öntözéses müvelés révén. E módszerrel elérhető a 4—5 ezer kilós átlagtermés is, annál is inkább, mert rendelkezünk megfelelő müszaki-anyagi alappal. A termesztési övezetek figyelembevételével, a legmodernebb agrotechnikai módszerek alkalmazásával és felhasználva a kisérleti állomások hasznos gyakorlati tapasztalatait, megvalósithatók a nagy átlagtermések.

Előirányzat szerint a jövőben a buzával bevetett terület 20—25 százalékát müveljük öntözéses módszerrel. Ennek alapján észszerübben használhatjuk ki a földterületet, s belterjes gazdálkodást alkalmazhatunk. Egyrészt, mert két termést érhetünk el évente ugyanazon a földterületen, másrészt mert e müvelési módszerrel megvédjük a földet a vegetációs periódusban. Igy a talaj nem veszit táperejéből és nem fenyeget a nyári vizpárolgás nyomán fellépő másodlagos szikesedés sem.

Mint már emlitettem, az öntözéses termesztéssel gazdaságosabban használjuk ki földterületünket, ennek termőképességét. Ugyanakkor két termés elérésével — mint, ahogy azt Nicolae Ceaușescu elvtárs, pártunk főtitkára hangsulyozta — lényegében gyarapitani lehet a mezőgazdasági területet is. Ez az egyedüli lehetőség, melynek révén növelhető a termőföld területe.

Fejlődő mezőgazdaságunkban a buza belterjes müvelésének kiterjesztésében komoly feladatok hárulnak a kisérleti állomások szakembereire is. A mezőgazdasági tudományos munkák és kisérletek a termés növekedésének fő tényezői.

Most az ősz folyamán fektetjük le a jövő év — ötéves tervünk utolsó esztendeje termésének alapjait. 1970-ben megyei viszonylatban meg kell valósitani a 2100 kilós átlag buzatermést. Ez nemcsak elérhető, de tul is teljesithető.

A következőkben bővebben szeretnék foglalkozni a buza öntözéses termesztésével, mely az egyedüli biztos ut a nagy átlaghozamok eléréséhez. Az öntözött területek viztartalma sokkal nagyobb, s e jellegzetesség — a többi tényezővel összhangban — pozitivan befolyásolja a talaj táperőgazdagodását is.

A buza öntözéses müvelésének előnyeit már ebben az évben is észlelhettük, noha az időjárás is eléggé bővelkedett csapadékban. Májusban azonban az idő száraz, szeles volt. Ennek következtében a talaj felső rétege kiszáradt. Ez negativan befolyásolta a gyökérzet növekedését és igy a növények nem tudták kellőképpen kihasználni a talaj táperejét. E jelenség a buza kritikus fejlődési időszakára esett, amikoris több nedvességre lett volna szüksége. A vizhiány miatt a termés is csökkent a nem öntözött területeken.

Eddigi tapasztalataink alapján a buzát még az ősz folyamán szükséges öntözni, főként a száraz, szeles vidékeken. A fél sztyeppés és sztyeppés országrészeken ősszel a talaj nedvessége nem kielégitő. Emiatt a magvak nem csiráznak kellőképpen, a kikelés hézagos, a fejlődés gyenge.

Ősszel viztartalékoló öntözést alkalmazunk. Hektáronként 300—500 köbméter vizet számitva, ami 60—80 centiméter mélységig áztatja be a talajt. Igy lehetőség adódik a növények normális csirázására, fejlődésére, bokrosodására.

Az öntözéses buzatermesztés figyelmesebb agrotechnikát követel. Olyan elővetemények után kell földbe juttatni a buzát, melyek korán lekerülnek s igy jó magágyat készithetünk. Ilyen elővetemények a szója, zöldségfélék, bükköny, korai hibrid kukorica stb., melyek után még augusztus utóján, szeptember elején felszabadul a bevetendő terület.

Mivel az öntözéssel több tápanyag használódik fel, ezért szükséges a legnagyobb hatásfoku müvrágya alkalmazása. A müvrágyázásnál tekintetbe kell venni a föld táperejét, nedvfelszivó képességét, az öntözés lehetőségeit s a buza fiziológiai életfeltételeit is. Feltétlen szükséges, hogy meglegyen a helyes arány a foszfor- és nitrogéntartalmu müvrágyák közt. Leggazdaságosabb, ha hektáronként 200—300 kiló foszfor és 300—400 kiló nitrogéntartalmu müvrágyát adagolunk az öntözött buza részére. A foszformüvrágyát a nyári vagy az őszi alapszántással egyidőben adagoljuk. Helytelen, ha tárcszászással, fogasolással juttatjuk a talajba. A nitrogéntartalmu müvrágyák egy részét ősszel, a többit a tél folyamán ajánlatos a buzára szórni. A mi viszonyaink között, amikoris a tél elég csapadékos, a nitrogén müvrágyák felét adagoljuk ősszel, másik felét tél utóján.

Mivel az idei ősz hüvösebb, szükségét látjuk a buza korábbi vetésének. Ajánlatos október 10—12-ig földbe juttatni a magot. Kisérleteink alapján kitünt, hogy hüvösebb őszi időjárás mellett az október 1-ig elvetett buza nagyobb átlag hozamokkal fizetett, ami elérte az 500 kilós hektáronkénti többletet is.

Ésszerü munkaszervezéssel, a gépek teljes kapacitásának kihasználásával megyénk termelő egységei optimális körülmények közt idejében földbe juttathatják a magot. Az ősz folyamán feltétlenül ellenőrizzék buzaparcelláikat az esetleges kártevők leküzdése érdekében. A meglévő müszaki-anyagi alap, a kellő szakmai irányitás, a jó munkaszervezés s a termelő egységekben dolgozók lelkesedése a jövő évi gazdagabb termés biztositéka.

CIMPONERU NICOLAE
mérnök, doktorandus, az ujaradi kisérleti állomás tudományos kutatója

A szakemberé a szó

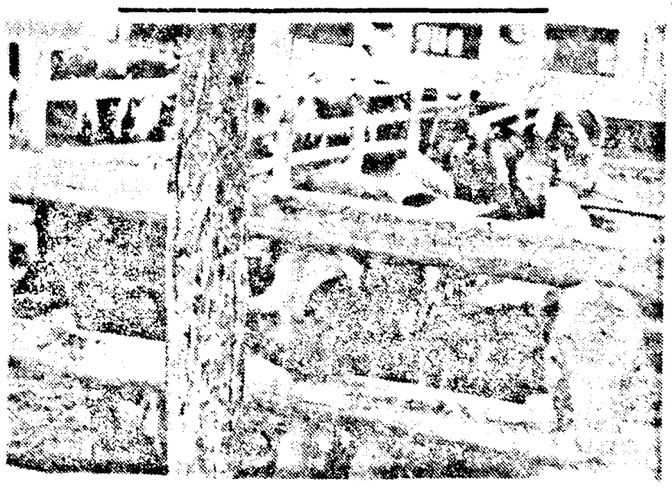

A gondozók lelkiismeretes munkájának eredményeként szépen fejlődnek a borjak a Mureșul állami mezőgazdasági vállalat ujaradi állattenyésztő telepén.

NEMZETKÖZI ÉLET

ENSZ

Tovább folytatják az általános politikai vitát

Corneliu Mănescu külügyminiszter, a román küldöttség vezetőjének felszólalása

NEW YORK — C Alexandroaie, az Agerpres tudositója jelenti:

Az ENSZ-közgyülés plenáris ülésének politikai vitája során eddig 68 küldöttség vezetője — köztük két államelnök és több mint 50 külügyminiszter — szólt hozzá a nemzetközi helyzet nagy fontosságu kérdéseihez.

A felszólalók tulnyomó többsége hangsulyozta, hogy az ENSZ-alapokmány és a nemzetközi jog alapelveire kell helyezni a világ összes államai közötti kapcsolatokat, tekintet nélkül az államok társadalmi-politikai rendszerére, s haladéktalanul tárgyalások utján meg kell szüntetni a tüzfészkeket mert ezek veszélyeztetik a világ béklijét és biztonságát.

A közgyülés szerda délutáni ülésén Lesotho, Norvégia, Madagaszkár és Indonézia küldöttségvezetője szólalt fel.

Mashologu, Lesotho állam állandó ENSZ-képviselője az ENSZ egyetemességének kérdéséről szólva hangsulyozta, hogy igazságtalan és érvénytelen lenne a világszervezet bármely határozata, amely meggátolná a népi Kina részvételét az ENSZ vagy bármely más nemzetközi szerv és szervezet munkálataiban.

Edvard Hambro, Norvégia állandó ENSZ-képviselője beszédében utalt arra, hogy bármely nagy, kis és közepes országnak nemcsak lehetősége, hanem kötelessége is hozzájárulni a nemzetközi konfliktusok tárgyalásos megoldására irányuló erőfeszitésekhez.

Norvégia felkarolja az európai értekezlet összehivását, de ezt a siker biztositása érdekében elő kell készíteni — mondotta a külügyminiszter.

Madagaszkár állandó ENSZ-képviselője, Rabemananjara, sikraszállt azért, hogy az ENSZ tegyen hatékonyabb intézkedéseket a fejlett országok és a fejlődésben lévő országok közötti szakadék elmélyülésének megakadályozására, s igy gátolja meg a fejlődésben lévő országok gazdasági leigázásának lehetőségét.

Adam Malik indonéziai külügyminiszter többek között rámutatott, hogy a vietnami háboru elhuzódása továbbra is nagy aggodalmat kelt, noha bizonyos szerény előrehaladás mutatkozik e sulyos délkeletázsiai helyzet megoldásában. Kijelentette továbbá, hogy kétségtelenül nagy fontosságu kérdés a népi Kina képviselete az ENSZ-ben.

Malik végül sikraszállt a nemzetközi kereskedelem utját álló sorompók szétzuzásáért, mivel ezek gátolják a béke és az együttmüködés légkörének megteremtését a világ államai között és akadályozzák a fejlődésben lévő országok gazdasági haladását.

☆

NEW YORK. — C. Alexandroaie, az Agerpres tudósitója jelenti:

Az ENSZ-közgyülés csütörtökön folytatta az általános politikai vitát. A délelőtti ülésen felszólalt Románia, India, Pakisztán és Mali Köztársaság fődelegátusa.

Sory Coulibaly, Mali Köztársaság külügyminisztere követelte a Kinai Népköztársaság összes törvényes ENSZ-jogainak haladéktalan helyreállitását és hangsulyozta, hogy hatékony intézkedéseket kell hozni a nukleáris fegyverkezési hajsza megszüntetéséért s az általános és teljes leszerelésre való áttérésért.

Dinesh Singh indiai külügyminiszter beszédének elején hódolattal emlékezett meg Mahatma Gandhiról, az indiai nép nagy vezetőjéről, születésének századik évfordulója alkalmából, méltatta békeeszményeit, amelyek India külpolitikájának alapját alkotják. A vietnami háboruval kapcsolatban az indiai külügyminiszter hangsulyozta, hogy ki kell vonni az idegen csapatokat, hogy az ország népe egyedül határozhasson sorsáról. Az ázsiai problémákra vonatkozólag a szónok hangsulyozta, hogy ennek a földrésznek nem katonai tömbökre van szüksége, hanem gazdasági együttmüködésre és békére, hogy e térség fejlődésben lévő országai rátérhessenek gazdasági építésük utjára.

Pakisztán külügyminisztere beszédében kiemelte a fejlődésben lévő országok gazdasági nehézségeit és annak szükségességét, hogy intézkedéseket tegyenek a gazdag és a szegény országokat elválasztó szakadék csökkentésére.

Corneliu Mănescu külügyminiszter, a román küldöttség vezetője beszédében hangsulyozta Románia fasiszta iga alóli felszabadulása idén megünnepelt negyedszázados évfordulójának jelentőségét, ismertette az ezekben az években az ország sokoldalu felvirágoztatásában elért eredményeket és az állandó haladás perspektiváit. Országunk külpolitikájáról szólva a szónok kijelentette: Románia mint szocialista ország külpolitikájának homlokterébe természetszerüleg az összes szocialista országokkal, azokkal az országokkal való baráti és együttmüködési kapcsolatok fejlesztését helyezi, amelyekkel azonos nézeteket vall és azonos célokat követ. Ugyanakkor országunk, a békés egymás mellett élés szellemében, következetesen aktiv politikát folytat a világ összes államaival való gazdasági, politikai, kulturális és müszaki-tudományos együttmüködés bővitéséért, tekintet nélkül ezeknek az államoknak a társadalmi rendszerére.

Románia vezetői aktivan értelmezik a békés egymás mellett élést, s ezért találkozókon, megbeszéléseken és tárgyalásokon vesznek részt a világ számos országának állam- és kormányfőivel, jelentős személyiségeivel, mert meggyőződésük, hogy ez az ut vezet a jobb kölcsönös megismeréshez, a bizalom növekedéséhez és a nemzetközi politikai légkör normalizálódásához.

Románia az összes államokkal való kapcsolataiban szorgalmazza a nemzeti szuverénitás és függetlenség, a jogegyenlőség, a belügyekbe való be nem avatkozás és a kölcsönös előnyök elveinek szigoru tiszteletben tartását, minden nép azon jogának a tiszteletben tartását, hogy létfontosságu érdekeinek és törekvéseinek megfelelően maga döntsön sorsáról. Országomnak az utóbbi években a politikai-diplomáciai kapcsolatokban szerzett tapasztalata, általában a nemzetközi élet feljogosit bennünket annak kijelentésére, hogy ha ezeknek az elveknek a tiszteletben tartásából indulunk ki, jó kapcsolatok építhetők ki minden állam között, tekintet nélkül nagyságukra vagy erejükre. Ezeknek az elveknek a szigoru figyelembe vétele kedvező nemzetközi keretet teremt minden nemzet alkotó képességeinek fejlesztésére, gazdasági és szellemi felvirágzására, ugyanakkor pedig az államok közötti bizalmon és együttmüködésen alapuló kapcsolatok létrehozásának, a nemzetközi törvényesség erősitésének a sarkköve. A nemzetközi élet alakulása azt mutatta és mutatja, hogy ezeknek az elveknek a szilárd meghonositása az államközi kapcsolatokban, az uralmi és pressziós politika végleges megszüntetése, a körülmények biztositása ahhoz, hogy minden nemzet szabadon válassza meg fejlődésének utját, napjainkban a béke, a nemzetközi biztonság és kooperálás alapvető feltétele.

A nemzetközi közösséget alkotó szuverén és egyenjogu nemzetek közötti kapcsolatok kibontakozásának keretét meghatározó alapelvek között a jelenlegi nemzetközi kapcsolatokban egyre erőteljesebben hat a kooperáció elve, amelyet az ENSZ-alapokmány alapvető normái között szentesit.

Rendkivüli szerepe és jelentősége van a nemzetközi kooperációnak a fejlődésben lévő országok gazdasági és társadalmi fejlődésének támogatásában, e folyamat megkönnyitésében és serkentésében.

A jelenkori politikai élet számos körülménye bizonyitja, hogy az államok, függetlenül nagyságuktól, pozitivan előmozdithatják a nemzetközi problémák rendezését, az események alakulását a határozott enyhülés, a nemzetközi légkör javulása irányában.

Ismét hangsulyozzuk, hogy helyre kell állitani a Kinai Népköztársaság törvényes jogait az Egyesült Nemzetek Szervezetében és szakositott intézményeiben, s végre kell hajtani Csang Kaj-sek küldötteinek sokat halogatott, de elkerülhetetlen eltávolitását arról a helyről, amelyet törvénytelenül foglalnak el — jelentette ki Corneliu Mănescu, s hangsulyozta, hogy a mai világ nagy problémáinak felvetése — ahhoz, hogy hatékony, életképes megoldáshoz vezessen — megköveteli e nagy szocialista állam részvételét. A Kinai NK törvényes ENSZ-jogainak helyreállitása, amelyet Románia következetesen szorgalmaz, hozzájárulna szervezetünk erősödéséhez, e szervezet hatékonyságának és világtekintélyének növekedéséhez.

Az európai és a világhelyzet alakulása szempontjából rendkivül fontosnak tartjuk a kapcsolatok normalizálását a Német Demokratikus Köztársasággal és ennek az államnak a felvételét az ENSZ-be. A két német állam jelenléte a világszervezetben elősegitené aktiv részvételüket, az egyenlőség alapján, a nemzetközi életben, s ez pozitivan befolyásolná az Egyesült Nemzetek tevékenységét. Románia más államokkal együtt több izben követelte azoknak az idegen csapatoknak a visszavonását, amelyek az ENSZ zászlaja alatt megszállva tartják Dél-Koreát és a Korea egyesitésére és talpraállitására alakult ugynevezett ENSZ-bizottság megszüntetését.

A román külügyminiszter ezután rámutatott, hogy fel kell számolni a kolonializmus utolsó maradványait, tiszteletben kell tartani minden népnek azt a szent jogát, hogy maga döntsön sorsáról és maga válassza meg társadalmi-politikai fejlődésének utját. Megemlitette, Románia Szocialista Köztársaság kormánya azt inditványozta a dekolonizációs nyilatkozat 10 évfordulóját előkészitő bizottságnak, javasolja, hogy a közgyülés jövő ülésszaka ajánljon hatékony intézkedéseket a gyarmati rendszer maradványainak végleges felszámolására.

Románia teljes szolidaritást vállal a szabadságukért és nemzeti függetlenségükért küzdő népekkel — folytatta a szónok — és határozottan elitéli a Dél-afrikai Köztársaság és Dél-Rhodesia vezető köreinek apartheid és fajüldöző politikáját, a namibiai, angolai és mocambique-i gyarmati elnyomó politikát.

A fejlett és fejlődésben lévő országok közötti különbözőségek csökkentésével kapcsolatban a szónok rámutatott, hogy a második fejlesztési évtized programja kisérlet arra, hogy együttesen és távlati szempontból vessék fel a fejlődésben lévő országok gazdasági és szociális problémáit. Meggyőződésünk szerint — mondotta Corneliu Mănescu külügyminiszter —, az ENSZ-re és szakositott intézményeire fontos szerep hárul a program sikeres teljesitésében.

A szónok állást foglalt amellett, hogy a nemzetközi életből ki kell küszöbölni az erőszakot és az erőszakon alapuló módszereket és kijelentette: Az erőpolitika csődjét teljes mértékben bizonyitja, hogy a vietnami idegen intervenció kudarcot vallott a vietnami nép arra irányuló töretlen akaratával szemben, hogy megvédje azt a jogát, hogy szabadon válassza meg és kövesse társadalmi és politikai fejlődésének utját, mozgósitva összes energiáit és azzal az eltökéltséggel szállva szembe az Amerikai Egyesült Államok intrevenciójával, amelyet csak az igaz ügybe vetett hit hozhat létre, a vietnami nép a tények beszédes erejével bizonyitotta be, hogy a szabad és független élethez való szent jogát védelmező nép legyőzhetetlen.

A béke érdekei megkövetelik, hogy a vietnami konfliktus rendezése a politikai megoldás utján, a tárgyaló asztal mellett valósuljon meg, a vietnami nép alapvető nemzeti érdekeinek szigoru tiszteletben tartásával. Kifejezzük azt a reménynünket, hogy a párizsi tárgyalások a háboru megszüntetéséhez, az idegen csapatok Vietnamból való kivonásához vezetnek, s ilyképpen létrejönnek a feltételek ahhoz, hogy a vietnami nép megoldja belső ügyeit, beleértve a haza ujraegyesitését, ama elidegenithetetlen jogának megfelelően, hogy minden külső beavatkozástól mentesen, egyedül döntsön sorsáról. A román nép eddig és a jövőben is minden támogatást megad a vietnami népnek a hazája függetlensége és szabadsága megvédéséért vivott igazságos harcában.

A közel-keleti helyzettel kapcsolatban Corneliu Mănescu rámutatott, el kell kerülni minden olyan aktust, amely növelné a feszültséget, sulyosbitaná a helyzetet és még nehezebbé tenné a problémák megoldását ebben a térségben.

Románia — folytatta a szónok — állhatatosan a közel-keleti hadműveletek ellen foglalt állást és szilárdan hisz abban, hogy a konfliktust az e térségben élő összes népek érdekeinek és törvényes jogainak megfelelően, békésen kell rendezni. Országom következetesen állást foglal amellett, hogy a közel-keleti konfliktust a Biztonsági Tanács 1967 novemberi határozata szellemében kell megoldani, minthogy ez a határozat ésszerü alapot szolgáltat e térség helyzetének rendezéséhez. A határozat értelmében szükségesnek tartjuk, hogy Izrael haladéktalanul vonja ki csapatait a megszállt területekről és mondjon le bárminő területi követelésről. Ugyanakkor ugy véljük, hogy biztositani kell a világnak ebben a részében az összes államok határainak integritását és biztonságát és meg kell oldani a palesztinai menekültek kérdését, tekintetbe véve érdekeiket és törvényes jogaikat. Feltétlen szükségesség az összes nagy és kis államok erőfeszitéseinek fokozása az igazságos és tartós béke meghonositásáért ebben az övezetben.

Románia külügyminisztere ezután rámutatott, hogy a világbéke biztositásának szentelt erőfeszitések keretében jelentős helyet foglal el az európai biztonság megvalósitása — aminek a román kormány rendkivüli fontosságot tulajdonit. Földrészünkön a megértés és a kooperáció érvényesitését pozitiven mozditották elő a „Regionális akciók a különböző társadalmi és politikai rendszerü európai államok közötti jószomszédi kapcsolatok javitására" cimü határozat eszméi és elvei. Ezt a határozatot az ENSZ-közgyülés 1965-ben fogadta el egyhangulag kilenc európai ország kezdeményezésére, Romániát is beleértve és a többi európai és más államok aktiv hozzájárulásával. Jelenleg szükségesnek tartjuk, hogy az összes európai államok ujabb erőfeszitéseket tegyenek a jószomszédi és együttmüködési kapcsolatok érvényesitéséért, amint azt az ENSZ-közgyülés határozata ajánlotta.

A béke és a biztonság meghonositása és a háborus veszély végérvényes kiküszöbölése megköveteli, hogy tulhaladják a szándékokról szóló nyilatkozatok stádiumát és konkrét intézkedéseket hozzanak, amelyek megszilárditsák a bizalmat és a közeledést az államok között. E célból véleményünk szerint fontos, hogy az államközi kapcsolatokból maradéktalanul kiküszöböljék a gyanakvást és viszályokat szülő összes praktikákat.

Meggyőződésünk, hogy kedvezők a feltételek a haladás elérésére az európai biztonság utján. E tekintetben átfogó kontruktiv programot kinálnak fel a Varsói Szerződésben részt vevő államok által az 1966-évi bukaresti nyilatkozatban és az idei budapesti felhivásban megfogalmazott elvek és javaslatok az összes európai államok konferenciájának összehivására. Ugy véljük hogy az európai államok találkozója vagy esetleg több összejövetele feltárná az utat a tartós európai és világbéke megteremtése felé. Támogatunk bármilyen pozitiv akciót, bármilyen intézkedést, amely reális haladást biztosit az európai enyhülés és biztonság irányában. Üdvözöltük a finn kormánynak azt a kezdeményezését, hogy ösztönzi az erőfeszitéseket az európai biztonsággal kapcsolatos értekezlet megszervezésére.

Országunk ugy véli, hogy az európai biztonság megvalósitásában a második világháboru után kialakult realitásokból kell kiindulni, elsősorban a két német állam, a fennálló határok, köztük az Odera-Neisse határ elismeréséből.

Az európai béke és biztonság erősitése véleményünk szerint megköveteli a határozott lépéseket a katonai tömbök, az északatlanti szövetség és ezzel egyidejüleg a Varsói Szerződés megszüntetése felé — a Szerződésben részt vevő szocialista államok többször javasolták ezt — és egy olyan tartós európai biztonsági rendszer kiépitését, amely lehetővé teszi minden nemzet békés, zavartalan fejlődését.

Egy olyan radikális lépés megvalósitásáig, amilyen a katonai tömbök megszüntetése lenne, ugy véljük, rendkivüli jelentőségü volna a más államok területén lévő idegen katonai támaszpontok felszámolása, az összes nem európai csapatok visszavonása a kontinensről és általában az összes idegen csapatok visszavonása nemzeti határaik mögé. Ugyszintén nagy jelentőségü lenne, ha az államok megegyeznének abban, hogy tartozkodnak az erőszaktól és az erőfitogtatástól. Véleményünk szerint 1970-ben, amikor 25. éve lesz a második világháboru befejezésének, olyan lépéseket lehetne tenni az európai béke, kooperáció és biztonság érdekében, kormányzati és nem kormányzati sikon egyaránt, amelyek kidomboritanák az európai népeknek azt az óhaját, hogy békében éljenek egymással és jószomszédi, egyetértési, baráti és kooperálási kapcsolatokat létesitsenek.

Ugy véljük, hogy a balkáni államok közötti egyetértési kapcsolatok előmozditása és gazdasági, müszaki-tudományos együttmüködésük és kooperációjuk fejlesztése értékesen hozzájárulna az európai biztonság ügyéhez.

„Meggyőződésünk — mondotta nemrég Nicolae Ceaușescu, Románia Államtanácsának elnöke —, hogy az annyi megpróbáltatáson átment európai népek békeakarata, a politikai realista szellem és az emberi értelem felülkerekedik az enyhülést ellenző egyes körök összes tendenciáin, ujabb haladást hoz létre a biztonság utján mindazon népek javára és nyugalmára, amelyek a világnak ezen a részén élnek".

A nemzetközi béke és biztonság szilárditása szervesen összefügg a reális haladás elérésével a leszerelés utján — folytatta a szónok.

Hangsulyozta, hogy országunk milyen következetességgel szorgalmazza a hatékony leszerelési intézkedéseket, főként nukleáris téren.

Véleményünk szerint a béke érdekei megkövetelik, hogy az összes államok kormányai eltökélten rátérjenek az általános leszerelés utjára, megállitsák a fegyverkezési hajszát, állapitsák meg a katonai kiadások felső határát, s a jelenlegi mennyiségi és minőségi szinten fagyasszák be a főbb fegyverek gyártását. Hozzanak gyakorlati intézkedéseket a készletek csökkentésére és felszámolására, egy rendszeres és kitartó folyamat keretében, amelyet tárgyalások utján vázoljanak fel, s amelynek a politikai és diplomáciai erőfeszitések középpontjában kell állnia a következő tiz évben. A leszerelés utján való reális haladás megvalósitása érdekében rendkivül fontosnak tartanánk a leszerelési tárgyalások konkrét programjának kidolgozását.

E tekintetben a román küldöttség üdvözli és támogatja a főtitkárnak az Egyesült Nemzetek Szervezete tevékenységéről szóló évi jelentése bevezető részében foglalt elgondolást, amely szerint a második fejlesztési évtizeddel párhuzamosan a leszerelés évtizedévé nyilvánitsák az 1970—1980-as időszakot. Ugy véljük, hogy egy ilyen évtized, amelynek kinyilvánitását Románia már előzőleg is támogatta, lehetővé tenné a nemzetközi közösség erőfeszitéseinek összefogását, a népek haladása és az általános béke megmentése szempontjából két létfontosságu területen.

A nemzetközi jog — folytatta a szónok — magában foglalja azokat a normákat, amelyeken a béke és a biztonság alapszik. A politikai akciónak kedvező és az erőszakkal való fenyegetőzést vagy az erőszak használatát tiltó nemzetközi jog a béke és a haladás tényezőinek rendelkezésére bocsátja békés eszközeinek gazdag tárházát, amely bárminő nézeteltérések rendezésében eredményessé tehetné az erőfeszitéseket, ha bölcsességgel és türelemmel használnák fel. A román kormány e tekintetben az ENSZ 25. évfordulóját előkészitő bizottság elé terjesztette azt a javaslatot, hogy az ilyen célu akciók között szerepeljen egy nyilatkozat ünnepélyes elfogadása az államvagy kormányfők jelenlétében, az államok közötti és az Alapokmánynak megfelelő baráti és kooperálási kapcsolatokra vonatkozó nemzetközi jogelvekről.

Befejezésül Corneliu Mănescu kinyilvánitotta a román küldöttségnek azt az elhatározását, hogy teljes mértékben támogatja és cselekvően részt vesz az államok közötti együttmüködés bővitésére, a nemzetközi jogszabályok tiszteletben tartására irányuló erőfeszitésekben, a békéért, a biztonságért és a népek közötti egyetértésért folyó világméretü harcban.

Berlini Ünnepi Napok

BERLIN. — St. Deju, az Agerpres tudósitója közli:

A Berlini Ünnepi Napok keretében táncdalfesztivál kezdődött, amelyen kilenc szocialista országból — köztük Romániából — 22 előadó müvész vesz részt. A Friedrichstadt-palast nagytermében október elsején este lezajlott első szakaszon a zsüri szerepét betöltő közönség Mihaela Mihai román táncdalénekesnőnek itélte oda az első dijat. Mihaela Mihai előadása különösen az ifjuság körében aratott nagy sikert. A második dijat a szovjetunióbeli Gazsa-kvartett, a harmadikat pedig az NDK egyik duója nyerte.

A táncdalfesztivál az NDK 14 városában folytatódik.

Algir-francia megbeszélések

ALGIR. — C. Benga, az Agerpres tudósitója közli:

Algirban csütörtökön megkezdődtek Abdelaziz Bouteflika algériai külügyminiszter és a kétnapos algériai látogatáson lévő Maurice Schumann francia külügyminiszter tárgyalásai. Schumann az első francia külügyminiszter, aki Algéria függetlenségének kikiáltása óta ellátogat ebbe az országba. A francia államférfit pénteken fogadja Houari Boumediene elnök. Schumann az algériai kormány más tagjaival is tárgyalni fog. Megvitatják többek között a Franciaországba irányuló algériai szénhidrogén-exportot, a pénzügyi kapcsolatokat (a kártéritéseket, amelyeket Algériának kell fizetnie egyes francia társaságok tulajdonainak államositásáért) és más kétoldalu kérdéseket. Mint ismeretes, Algéria külkereskedelmének 53 százalékát Franciaországgal bonyolitja le. Franciaország a legtöbb kőolajat Algériából importálja.

Algiri mértékadó körök szerint a közel-keleti és az észak-afrikai helyzetet is megvitatják.

RÖVIDEN

★ MARTIN DZUR HONVÉDELMI MINISZTER VEZETÉSÉVEL csütörtökön csehszlovák katonaküldöttség érkezett Moszkvába. Andrej Grecsko szovjet honvédelmi miniszter meghivására a küldöttség részt vesz a csehszlovák néphadsereg megalakulása negyedszázados évfordulója alkalmából a Szovjetunióban rendezendő ünnepségeken.

★ ROMÁNIA SZOCIALISTA KÖZTÁRSASÁG AKADÉMIAI KÖNYVKIADÓJA kiállitást nyitott meg Prágában. A megnyitó ünnepségen beszédet mondott J. Rosicky akadémikus, a Csehszlovák Tudományos Akadémia Elnökségének tagja és C. Busuioceanu, Románia Szocialista Köztársaság Akadémiai Könyvkiadójának igazgatója.

★ SANTIAGO DE CHILÉBEN ÖSSZEÜLT az Indiánvédelmi Nemzetközi Intézet második kongresszusa. Az összejövetelen chilei, perui, ecuadori, argentinai, paraguayi és más küldöttek vesznek részt. Többek között napirenden szerepel az indián lakosság társadalmi-gazdasági helyzete, jogainak védelme és az indián kultura fejlesztésének problémái.

★ A GHANAI POLGÁRI KORMÁNY BEIKTATÁSA ALKALMÁBÓL Kofi Busia, az uj miniszterelnök bejelentette, hogy amnesztiában részesitik az összes politikai foglyokat.

★ A KÖZÖS PIAC BIZOTTSÁGA ELHATÁROZTA: ajánlani fogja a miniszteri tanácsnak, hogy egy évvel halassza el az egységes adórendszer bevezetését a hat tagállamban. Az uj rendszernek ez év végén kellett volna érvénybe lépnie, de Belgium egy évvel. Olaszország pedig két évvel való elhalasztását kérte. A bizottság Belgium javaslatát fogadta el, ami kiváltbatia Olaszország elégedetlenségét.

★ AZ APOLLO—11 ŰRHAJÓSAI SZERDA ESTE Argentinába érkeztek. Világ körüli utjuk következő állomása a braziliai Rio de Janeiro lesz. A november elején véget érő körut során érintenek több európai és ázsiai országot is.

★ LEGFRISSEBB HIVATALOS ADATOK SZERINT a tunéziai árviznek 352 halálos áldozata van; 91 057 ember hajléktalan maradt. A polgári és katonai hatóságok 33 969 megrongálódott lakás ujjáépitésében, illetve javitásában segédkezneK.

★ AZ OSAWA COMPANY LIMITED JAPÁN KERESKEDELMI CÉG a román gazdasági ügynökség hozzájárulásával Tokióban állandó kiállitást rendezett, amelyen Romániából importált butorokat, szőnyegeket és kézmüipari termékeket mutatnak be.

★ AZ OLASZORSZÁGI PISA VÁROSÁBAN most ülésezik az örökbefogadás kérdésével foglalkozó nemzetközi kongresszus. A kongresszus aranyéremmel tüntette ki Josephine Baker francia szinmüvésznőt azért az odaadásért és szeretetért, amellyel 14, különböző nemzetiségü fogadott gyermekét neveli.

RÖVIDEN

A pausál áramfogyasztók figyelmébe!

Ezúton értesitjük az érdekelteket: VÁSÁROLJANAK VILLANYÓRÁKAT A SZOCIALISTA KERESKEDELEM EGYSÉGEIBEN. A számlákkal jelentkezzenek az Áramszolgáltatási Vállalat (Armatei Roșii ut 65—71 szám alatti) aradi kirendeltségén, ahol megtéritenek 130 lejt a vásárlási árból. (625)

A Temesvári 13-as Építő Szerelő Vállalat 6-os számú aradi építőtelepe

Ocskó Teréz utca 96. szám

sürgősen alkalmaz

— szakképesitetlen munkásokat (férfiak)

— kőműveseket

Felvételi feltételek az érvényben lévő Minisztertanácsi Határozat alapján. Lakást, étkezést, fürdést, folyamatos munkát biztositanak.

Részletes tájékoztatást nyujtanak a személyzeti osztályon Ocskó Teréz utca 96 szám. A székház a 6-os autóbusz végállomásánál található. (623)

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii ut 81. szám. Telefon: 24-14, 16-92, 30-87, 35-69, 46-74. Kiadóhivatal: 28-34. Nyomda: 30-93, 20-77. Tip. I.P.B.A. 40 168